

საბჭოთა

33

საბჭოთა

საბჭოთა-კომუნისტური ოქტომბერი

მომავლის ქორეები.

ლორთქიფანიძე, ს. ბიხოვისა

მ. შ. შ. შ. შ.

საფრენი ბანქანის მოგონებამ საკონტელში ჩაავლო მფრინველი, რადგან მოსალოდნელია ზვეზების მოტაცება ამ გზით უფრო განვითარდეს.

მღვდელი და ეკიპი.

მღვდელმა უბრძანა დიაკონს:
„ხომ ხედავ ღმერთი სწერბომა!
არც ქორწილია, არც ნაივლი
და არც არავინ კვდება.“

„კოლეგი ხევის ქმრებს მისდევენ,
ვინღა დაიწერს გვარსაოა?!”
„შვილებიც ხომ აღარა ჰყავთ?!“
ხმარობენ ჯალა-ქარსაო.

სიკვდილიც განზე გვიდგება,
ის ჩვენი კოლეგი საესეო!
აღარ გვაქვს შემოსავალი
და გლობას დავემსავსეო“.

დიაკონმა სთქვა: „მამაო!
გულს ნუ გაიტებ ჯერაო!
რომ ბედი გამობრუნდება
ამ მოკლე ხანში, მჯერაო!“

ჩხუბი მოსვლიათ დოქტორებს
ერთმანეთს აკვდებიანო!
სწეულთან აღარ მიღიან
და თუ მიღიან—გვიანო.

რაღას არგებენ მომაცდავს?
მაგრამ არ სტკივათ გულიოა;
რეკეტებს სწერენ სიჩქარით,
რომ ჩაიჯიბონ ფულიო.

ფეხისას თავზე ადებენ
და ფეხზე თავის წამალსო;
დილობით ქლუტენ ქვეყანას
და ვინღა დასდებს მათ ბრალსო“.

მღვდელმა სთქვა: „აღმერთმა აკურთხოს
იმათი მოხელობაო!
ისინიც რომ არ გვშველოდნენ,
რაღას გვარგებდა მღვდლობაო?“

აკიპი.

ავათმოფობა.

გულში ა. ნ. შ.

დასაწყისი მინისტრის ავათმოფობისა ასე გაი-
გეს: მოაწვია ერთხელ მან თავისი მდივანი და
უთხრა:—

„შეადგინეთ ცირკულიარი საშუალო სასწავ-
ლებელთა დირექტორების სახელზე, რომ არას შემ-

თხვევაში პოლონელი ქალები არ შეერთდნენ კო-
ლათ.“

— სასწავლებლების?

— არა, დირექტორების სახელზე; რომ დი-
რექტორებმა ცოლები არ შეერთონ. აბა, დასწერე
და დაგზავნე.

— გვემისი. ასრულებულ იქნება!

იმავე დღეს მოხდა მინისტრთა საბჭოს სხდომა.

— აბა, ბატონებო... წარმოსთქვა თავმჯდომე-
რემ.— მოჰყევით ვის რა ვავიკეთებთა?

მსწრაფლ წამოიჭრა ის მინისტრი, რომლის
შესახებაც ზემოთ მოგვასწავთ და განაცხადა:

— მე, ბატონებო, გინდაზიის დირექტორებს
ავუკრძალო პოლონელი ქალების კოლათ შეერთვა.
ამხანაგებმა ათავაღ-ჩათავაღიერეს მილაპარაკე
მინისტრი.

— მერე რატომ? რისთვის?

— ისე, ტყვილით. ესეც ხომ რეფორმაა?!

მინისტრებმა ერთმანეთს გადახედეს და ლაპა-
რაკი სხვა საგანზე გადაიტანეს.

— მე კიდევ მაქვს ერთი განზრახვა, ღიმილით
დაიწყო იმავე მინისტრმა.— გამოვსკემ ბრძანებას,
რომ მასწავლებლათ უთუოდ ქერა ხალხი მიიღონ.

— ჰმ... ეს გასაოცარია! ეკ რაღა საჭიროა?

— არა, ნურც ვერ იტყვიო... ყოველ შემ-
თხვევაში ესეც რეფორმაა!..

— კი, მაგრამ შეგვგრძანებმა რაღა დაშავეს?

— ებრაელი რომ გამოვირისო!!

თავმჯდომარემ შრავალმწინვენლოვანათ ჩაიქიან
თავი და თითები აათამაშა:

— რამდენსა შრომობთ, რამდენსა ზრუნავთ
თქვენ. ალბათ ძალიან იღლებითო!..

— არც ისე ძალიან ბატონო ჩემო.

— უნდა თავს გაუფრთხილდეთ!

ყველანი ღრმით ჩაფიქრდნენ.

* * *

— კრებას ვესნი, წარმოსთქვა მინისტრთა საბ-
ჭოს თავმჯდომარემ.— გათხოვე ბატონებო გავცნო-
ბით ვის რა ღვაწლი მიუძღვის?

— მე! უკვე წამოიძახა იმავე მინისტრმა, რო-
მელზედაც ზემოთ ვილაპარაკეთ.

— აბა?

— მე ერთხელ ბევრი ვიფიქრე ჩვენი საშუალო
სკოლების დაძაბუნებაზე.

— მოიფიქრეთ რამე?

— დიახ. მიზეზი გათათხრებისა მოსწავლეთა
სარტყელის სიფართოვეა. ის უნდა შემოვიღოთ
ორი თითის დადებით უფრო ვიწროა.

— განა რაზმა საქმე?

— სინტერესო ისტორია! განვიერი სარტყე-
ლი, თავისი ზედა კილით აწევბა გულ-მკერდის ქვე-
და მხარეს და სწუროვის მას. ეს მოჰსურება იწვევს
სულთქმის შეტუთავს და ეს უკანასკნელი კი ცუ-

დათ მოქმედობს მოსწავლის სულიერ განწყობილ-
ბაზე. დაძაბუნებულ სულიერი განწყობილება—ი
მიზეზი ჩვენი ვათახსირების!

— ოპოპო, რა შრომის მოყვარე ყოფილხარ, ა
ღერსისაინათ უფხრა თავმჯდომარემ, რა მოსაქმე!
სულ ილწვით, იტანჯებით. შეხედეთ სახეზედაც რო-
გორი მოქანცულობა ვეტყობათ, უთუოდ თავს ცუ-
დათა გრძობათ!

— არა, გმადლობთ. სრუ ღიად საღათ ვახლავარ.

— ეჰ, რას ამბობთ. განა რა არის ჩვენი, მი-
ნისტრების, ჯანმრთელობა!.. ცხადია, თქვენ ავათა
ხართ. ბატონებო, შეხედეთ, ნუ თუ ეს ავათყოფი
არ არის?

— ცოტათი უნდა იყოს. დაიწოწმენ მინისტრე-
ბი.

— აი, ხედავთ? გულითა გთხოვთ მხოლოდ
თქვენს ჯანმრთელობაზე იზრუნოთ

მინისტრი გაფითრდა

— თქვენ მე მაშინებთ!

— თქვენ უნდა თავს მოუფრთხილდეთ, უნდა
მორჩეთ!

ყველანი ღრმით ჩაფიქრდნ

* * *

— აბა, ბატონებო. . . დაიწყო თავმჯდომარემ,
სტუმრის ვიწყებ. გთხოვთ გვაცნობოთ ვის რა მო-
ღვაწე...

— მე!!

— აბა გვიბრძანეთ.

— ოო, დიდი მოხერხებელი საშუალება გამო-
ვიგონე: გამოვიცი ბრძანება, რომ მოსწავლეთა შრო-
ბლები ერთ დიდ სახელში დასახლდნ, ერთად იც-
ხოვრონ.

— რისთვის?

— აი რისთვის: თუ ყველანი ერთად იცხოვ-
რებენ, მაშინ ადვილი იქნება მოსწავლეთა ყურის
გდება სკოლის გარეშეც წესებიც გამოვიმუშავებ
ასეთი გარემოებისათვის. მოსწავლენი, რომელნიც
უენინწულ იქნებიან პაპიროზის წყაში, რომელნიც
ატარებენ წვერ-ულვაშს, ჯოხს და სხვა და სხვა სა-
მკაულებს...

თავმჯდომარემ ხელები გაშალა.

— ღმერთო ჩემო, თქვენ ნაწდვილი მოწიბე
ხართ თქვენი ზოვადობისა. კრებასაც აღარ დაა-
კლდით თუმცა ასე უზომო ავათყოფი ხართ.

— მე?.. მე სრულიადაც არა ვარ ავათ!..

— რას ამბობთ, რას? კაცის ფერი აღარ გა-
ძვეთ!.. ოი, ღმერთო, წყალი, წყალი მოაშველეთ!
ჩქარა დღვის გულსისათვის, ჩქარა!

— არა ბატონო, არ მჭირია წყალი, არა!

— რა საშინელებაა! აღამანს ასეთი სიცხე
იქვს, ასეთი შეხედულება და კიდევ მუშაობს, შრო-
მობს... არა, ჩემო კეთილო... თუ თქვენ თითონ არ

ზრუნავთ თქვენს ჯანმრთელობაზე, მაშინ ხომ ჩვენი
წმინდა მოყალბობა ამაზე ვიზრუნოთ?.. თქვენ და-
სვენება გექ ვრებათ ..

— მაშ კარგი, ავიღებ ორი კვირის თავისუფ-
ლებას .

— ბა—ბა—ბა! ცოტაა. ოცდა ათი წლით,
გცმისთ ოცდა ათი წლით! ამ ხნის განმავლობაში
თქვენ დამშიდდებით, იპიზებთ, განისვენებთ...

— სამინისტროს რაღა ეშველება?

— ეჰ, განა ღირს რაღაც განყენებულ სივანზე
ლაპარაკი, როცა ცოცხალი აღამიანის ბეღია განსა-
ცდელში!

ამხანაგები გარს ეხვეოდნ ავათყოფი მინისტრსა
და ჩოჩოლობდნ. ერთმა მიათვანმა რაღაც ქალა-
ლი მიახენა ხელში.

— ეს რაა?

— არაფერი. უბრალო ფორმალური ჩვეულე-
ბაა, უბრალო თხოვნა!

— რის თხოვნა?

— აი იმაზე.. როგორ ავიხსნა... აი იმის შე-
სახებ. . . ჰო, დიხ. . . მაგამც ეს სულერთია, რა სა-
ჭიროა, თქვენ მხოლოდ ხელი მოაწერეთ, იქ თი-
თონ იციან.

— ეჰ, რა ოხერი რამეა ეს ავათყოფობა! ჩა-
ილაპარაკე მინისტრთა თავმჯდომარემ მერმე რა
მუშაკი იყო, რა მოსაქმე!

— ჩემი ქული სად არის? ნაღელიანთ კითხვა
ავათყოფმა მინისტრმა.

— აი ქული, ნუ დაგვივიწყებთ, მეგობარო! მშეი-
ლობით. თავს გააფრთხილდით, თავს ეჰ, რა მუშა-
კი...

როცა ყოფილი მინისტრი კარებიდან გამოვი-
და, მასთან უფროც მოიჭრა ვახთვის რეპარტიორი.

— საშასტოოდან გამობრძანდით? არ შეგიძლიათ
ავთვისნათ, თუ რა მიზეზით?

— აი ესლავ, ამ წაშში. ჩახვებდაც აქ ქალაღლში
მიწერიო.

ყოფილმა მინისტრმა აჰოილა ჯიბიდან თხო-
ვის ქალაღლი და ვახსნა

— აი ახლავ ვაცნობებთ, ენაზო ჯერ ის აღ-
გილი, აი ისიც.

„უზომო შრომისაგან გამოწვეული ავათყო-
ფობის გამო“..

„სტირილინი,“

თამა ოპიკინი.

მამა და შვილი.

(სოფელი ბავშვის გაუგებრობა)

გოგოლომ ჰკითხა ივანეს:
— მამილო, გენაცვლები,
დღეს ჩვენს ყველა სტებს და კრებს,
სოფლის კაცი და ქალები.
პოლიციელებს, დღეღებს, ვაჭრებს
ნუ თუ არა აქეთ ყანები,
რომ ასე ტყვილა უსაქმოთ
დადინან სალახანები?

ამოიხენეშა ივანემ!..
— შეილო რა გითხრა მაგისო,
შენ ვერ გაიგებ ჯერ მაგს,
მძიმე საკითხი არისო.
მაგათ რათ უნდათ ყანები
ჩვენ ვართ მიმცემი ხარჯისო,
თითულ ჩვენგანს ათ-ათი
მუქთა მულაბელი გვაზისო.
ჯერ პატარა ხარ, ავენში
უნდა ისმენდე ნანასო.
როცა ისწავლი, გაიგებ
ათას სხვას მაგისთანასო.

მანკოლა.

იმედი.

ისევა ბნელა.. არე—მიდამოს
ისევ აწევა შავი წველილი,
ქე კი, ბუმბერაზ მთას ეფარება
ნანატრი სხივი და განთიადი.
რა ახლოს იყო, რა რიგ მიყვარდა
დილის სიტუარე, დილის მშვენება!
რომ ვეღარ ვხედავ, შწარედა ფივი:
ვაჰე, უმისოთ რა შეგვლედა!..
ნუ თუ სამუდმოთ განშორებია
ტანჯულ ქვეყანას სიკოცხლის სხივი,
და სამუდმოთ ასე იმეფებს
ლაშე გულ შავი, ღამე გულ ცივი?
„არა და არა, ათასჯერ არა“;
იმელსა მიძღვეს ვარსკვლავთ ციმციმი...
ის თავდება განთიადისა;
იმ „სხივით“ მოსდის მთვარესსა ღიმი.
არა, სამუდმოთ კი არ დანთქმულა,
მხოლოთ დაგვშორდა იგი მნათობი,
და გარიტრაჟე ისევ იფეთქებს
ამობრწყინდება შკივანთ გამბობი.
დე, ამ წყვილადში გზა-კვალს მირეედეს
გადახლართულნი ფიქრთნი იწყებნი!..
ბრძოლის ხალისი არ გამოქრება
თუ კი ნაპერწყლობს გულში იმედი!

ანათემა.

გული და კუჭი.

(იგავსებური).

შეილი.. განაღლები
გული, კუჭს გაეკამათა:
— რა აზნავია, მშობილო,
გადატყულებარ ჰამათა?
დილაა, შევადე, საღამო,
გაყვირი: „შვილი მწყურია“
გაყრიან, ველარ აგავსეს,
როგორც უძირო ჭურია!
მეც შენს მახლობლათ ვინადრობ,
ზემოდან, მარცხნივ მხარესა,
მალლით დავყურებ შენს ყოფას,
ბედისგან განამწარესა,
და ვწუხვარ, გული მიკედება
მე შენის ცოდვით დამწვარსა:
ნუ თუ ამ გაუშამძრობას
ვეროდეს დასდებ საზღვარსა?
აბა, გახედე მიდამოს,
გახედე მინდორ-ქალებსა,
ზეცის გულ-მკერდზე მხეს, მთვარეს,
ვარსკვლავთ ტყუენა თვალვებსა,
შებედე ზღვასა მრისხანეს,
არწივს, ცად მონავარდესა,
შებედე ფერად ყვირლებს,
ბაღში გაფურჩქენილ ვარდებსა...
ყური მიაპარ ბულბულის
მყენსარე, ცოურ ჰანგებსა,
მივალერსე ნორჩ ბალახს
მღვლოზე გადანაგებსა,
უსმინე წყაროს ჩუჩქუსსა
მდინარის დღღუნს, წუხილსა,
მივალერსე ცად ელვას,
ბრისხანე ქექა ქუხილსა
და გრთხელ მაინც განიცილი
სიტკბო-სიამეს, ლხენასა,
დაუძინებელ სიყვარულს,
ოცნების აღმავრენასა.
თორემ რასა ვაგეს, ჩიობარი:
სულ ბური, მუდამ წყალია,
დროა, ბუნების მშვენების
ერთხელ შენც მოჰკრა თვალის!
კუჭს ჩეკინა და უთარა:
— ზემოთ რა ცხოვრობ ვიციო,
ლაღობ და ხარობ საამით,
არც ამას უნდა ფიციო...
ბური და წყალი არ გინდა...
აბა რა თავში იხლიო,
შენ მხოლოდ ამას ვაძახი:
„სისხლი, მომეციო, სისხლიო“
გრძნობების ბუდე გამხდარხარ

და სიყვარულის ბინაო,
 ოცნების ზღვაში დასკურავ
 ვინ დაგიხვდება წინაო,
 მაგრამ დაფიქრდი როდისმე
 და შენს თავს ავი ჰკითხეო:
 „საიდან მომდის ეგ საზრდო,
 ეგ ლალის ფერი სითხეო?“
 — აბა რას ამბობ, ძმობილო!!

მე შენ გიმტყუნებ ამასა,
 რომ მისცემიხარ მუდმივით
 საზრდოს ძებნას და ქამასა...
 თითონ ვიზრუნო საზრდოზე?!
 შეხედეთ უჯიცს, საწყალსა!
 მე თითონ ქველ-მოქმედი ვარ,
 სხვებსაც ვუგზავნი საგზალსა.
 მე ვფეთქ სიამით, ვფარობლობდ,
 არ ვზოგავ ლონეს, ძალტებსა
 და ვასაზრდობ ძირს ხელ-ფეხს,
 ზემოთ ყურებს და თვალებსა,
 საზრდოზე ზრუნვა რათ მიინდა?
 რა მადვას ვასაპირი მე?
 დაუცხრომელია ჩუხჩუხებეს,
 „წითელი წყაროს“ კირიმე!
 მე შენი მტანჯავს სიგლახე,
 ვერ გრძნობ ცხოვრების ბრუნვასა,
 გადაჰყოლიხარ ქამა-სმასა,
 მართკ საზრდოზე ზრუნვასა!!

— ოჰ, რა კეთილი ყოფილხარ,

გულიო „ავგუღალა“ ხმობილო!
 შენს რჩევა-დარიგებასა
 ყველას მივიღებ, ძმობილო!
 მართლაც რას ვაქნევ ამ ყოფას,
 მუდმივსა სიმსუნაგვასა?
 მსურს პანგი დამატკობელი
 იღმობდეს ჩემსა ბაგვსა!
 არ მიინდა პური, არც წყალი ..
 მსურს ოცნებისა მხარეო,
 ძირს სიმსუნაგე! მამკუჭო
 ამაღლდი, გაიხარეო!!

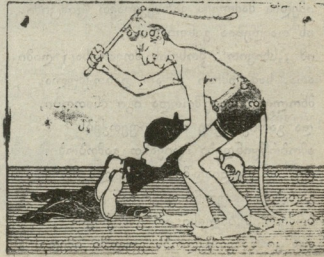
მართლაც, დახედეთ! არ იღებს
 კუჭი აღარც პურს, არც წყალსა...
 ბუნების სიმშვენიერეს
 აღარ აშორებს ის თვალსა.
 ეილერსება დილის წამს,
 საღამოს გრილსა სიოსა,
 შეხარის ზეკად ვარსკვლავებს
 შორეულ საიქიოსა,
 ბულბულის კვნესას, ნორჩ ბალახს,
 ცივს წყაროს, მოკამამესა,
 ლავარდოვანი ცის გულმკერდს,
 შეგბნელ თვალთან ღამესა...
 და ნეტარებას ეძლევა

დიდი ხნის მონაწილეობის
 მაგრამ შეხედეთ გულს, საწყალს...
 მან ჩამოჰყარა ყურები!
 იგი შეტოვდა ზედ მტათა...
 იძახის: „სისხლი სისხლიო!“
 კუჭი კი ეხასუება:
 — ჩუმათ! ოცნებას მიშლიო!“
 ეშმაკი.

მ ო ღ ი მ ი ნ ე მ ი . . .

ნუ, ნუ შეგებ თითებს იმ სიშსა,
 ჩემს და შენს-შეა რომ არის გამპული,
 თორემ მაშინვე იფეთქებს გრძნობა,
 მიყუჩებული, დღეს მიინაბული.
 ვაჰ, კვალად იმას რა შეაჩერებს!
 გაძლიერდება გავიგმაყდება
 და დაბრკოლებას, ზღუდეს ჩვენ შუა,
 ან გაანგრებს, ან ზედ შეაკვდება:
 საბედისწერო დადგება წამი,
 უღროვო დროსთვის გამოწვეული
 და მითხარ, უღროთ რათ უნდა წავხდე,
 მე შენგან სხვებში გამოარჩეული?!
 მოითმინე! კითრ გაუტელი...
 აჰა, საცა დაურბენს სითა,
 წინ დამიყენებს არჩევანს, მკითხავს:
 „რომელი არის უკეთესია!
 აქ უზრუნველათ, კირ უნახავთ
 გაღადებული მყუდრო ცხოვრება,
 თუ იქ იმედის შეგ საფლავიდან
 მძიმე ლოდის გადაგორება?“
 და არ იფიქრო პირველ არჩევანს
 მე დავუპირო, სიცოცხლევ, მხარი!
 არა, მე იმ შეგ საფლავს ვეკვეთვი,
 რომ გადავიხსნა, იმედო კარი!
 ფრთხილბულს რომ გნახავ, მეც ფრთებს შევისხამ
 რა შეგვაჩერებს! გავეროღავთ წინა,
 საღაც უგია მშობას სიყვარულს
 ძვირფასი ტახტი, მუდმივი ბინა!..

ნ. ზომბოლედი

მისტერიული.

გული ვერ მითმენს ოხერი,
თორემ რაღა დროს სტვირია?
ენა რას იტყვის კეთილსა
თუ გუნებაში სტირია!..
ძმა მეგობრები ვინც მყავდა
ყველამ მარიდა პირია,
ერთიღა დამრჩა ეშმაკი
რომ მეთქვა გასაჭირია,
მარა მანც მთელი ზაფხული
ტკბილათ დაჩაზე ატარა *)
ჩვენ ჯოჯოხეთში ჩაგეტოვა
განუკითხავათ დავყარა...
აქეთ მომდგარა შევალე
დაულერენია პირია,
მეორე მხრითა ათასი
საქმე და გასაჭირია,
თუ გადვიტანდი ამ ზაფხულს
იღარც კი აგი მეგონა,
ტალახს და ოფლში ვტურავდი
სისხლსა მიზრობდა კოლონა,
ებლა დავდევი ცულდ თოხი

ზურგს გოდრიანი მკიდა
სიცოცხლეც მოშამული მიქცს
სიკედლიც ფეხზე მკიდა
ვზედავ რაც ბედის ცუდივლავ
ვერც შრომით ვავალ ფონსაო
ისევ ჩაებერავ გუდასა
მესტიერის მონაგონსაო,
ზედ სტივრისაც ავიარაკაკებ
გზას მივსცემ ნავუზარსაო,
ზოგს გულის დარდას ვაუქრობ
ზოგს ვასმევ ნალელ-შამსაო.
ვიშ სექტემბერი დამდგარა
რეკენ სკოლებში ზარსაო,
მოწაფეების კრიალი
აყრუებს მთა და ბარსაო,
მაგრამ საბრალო ღარიბებს
აქაც უზშობენ კარსაო:
მღიდრებს კი გაუყენებენ
ვიანთლებსა გზასაო.
მასწავლებლებიც ბევრი გეყავს
კაკარდებ დიპლომინი,
მაგრამ ნუ მკითხავო რეთია
მაგათში ხეირიანი.
სოფლად გაივლი გლეხები
ოხრავენ ეგ შავ ღლიანი
ცულდა მოსავალს ელიან
წელია წვიმებიანი.
დრამების მომკას მიმდგარან
ცანცარა წვერებიანი,
მემამულენი კალოებს
მიმდგარან გოდრებიანი.
ჭურაში ისევ ტულაშუნოზს
მითრასი პრეტელ კუდიანი.
სამკითხველოებს ვაუვლით
კედლები მოსჩანს მტკრიანი,
ხუნხუნებს ფერი უცვლით
დამწიან „მხარ წითლიანი“,
ივაზაკების დრო არის
დღე გაუთენდათ შხიანი.
გენიის ალში ტრიალებს
მუშაკი მწვილობიანი,
ამაოდ ელის შეებასა
შეკრული ხელებიანი,
ამად ვაკენებ მეც სტივრისა
და დავმღერ კავშიანი,
ოლონდ მწყალობდეს ეშმაკი
გრძელ კულა მითრასიანი

შხანკლა.

*) განა ცოდვა ეშმაკმა
რომ დასვენოს პატარა?

ჩემო სულის დგმა.

ჩემო სულის დგმა, მაგროლოთა მხარეც,
 შავი ფიქრებით შემობოლოვილო,
 ყვეა ყოვანთ ბრჭვალით გულ-ვაბასრულიო
 და სისხლის ცრემლად გამდომორქვეულიო!
 თვალს არ გაშორებ შენი მგოსანი
 თავზე გველები, გოდერებ ჩანგსა
 და მკვებარ პანკით, ბრძოლის სიმღერით
 გიჭარებ სევდსა, გიჭარებ დარდსა.
 მიმღერ: თუმც შენსა ცხოვრების ტატანს
 გადასწოლია წყვილიად ბნელი
 და შესაზარათ შემოგისინებს
 მგესლავა-მშხამავი შავ-კილია გველი,
 მაგრამ გამაგრდი... გაგულხვიადდი
 ცეცხლის შერქვევ გზნებათ შესკვალვ ცრემლი,
 წარბს ნუ შეუღრი ავ-სულთა რისხვას
 კისრ შეეხებ ვით ბერკეტს გრდემლი.
 ყოველივეს აქვს თავისი ბოლო
 ჩვენც სულ მონები რომ არ ვიქნებით,—
 დაპკრავს საათი და შეგვეცვლებდა
 სულთქმის გოდება სიამოვნებით.
 ჩემო სულის დგმა, შენი მგოსანი
 ვითარც ფარვანა თავს დაგტრიალებს,
 სურს ემკურნალოს დუშმნის ისრისგან
 მკერდზე დამჩნეულ წყლულებს, იარებს.
 რწმენა იმედის შეგასხავს ფრთებსა
 ჩამოგაშორებს მტებჯავსა სიზმრებს,
 შენს ბედის ჩანგზე გაპკრავს წყირასა
 დააგუგუნებს ბრძოლისა პიზნებს.

ა. თფრდღიპირელი.

ვის არ უგმათ თავის ღმერთებზე...
 არ მოუხრია მონურათ ქელმ...
 არ დაუყრია მტრის წინ ფარმხალი?!
 მშობლურ აცნიდან გულით ვგრდებით ..
 სურვილიც არ გვაქვს კაცის საფერი.
 უმიდლობით, კაცწით ვზრებით ..
 თუ რამ გვეულის ისიც მუნჯურათ, ჩუმით..
 ახ, წყვეა, კრულვა ჩვენს მომპობა ძალას!
 თვისსუფლება... სიტყვა ცეცხლებრი
 ცხოვრება გვინდა .. ზიზილ სამსლას
 შავ სამარისგან გამზა ებლუსა!..
 გინდა ვიცხოვროთ ვით კაცსა შეენის
 დავიწვეთ, დავნდეთ გრძობის კოცონზე!
 ჩვენ ტახტი გინდა ბუნების მშენის!..
 ახ, შეჩვენება მოინებრი ნუკვარს,
 გაკრეს, შთაინთქოს მზამ ნაღვლის დღენი!
 გულა, აართოლდე, გრძობავ დამდაც!
 იმედო, ფრთევი... ცას ასაფრენი...
 თავს ხარი, მეხი მიწირებნას,
 ხელი ხელს მივსკეთ და გული გულსა!
 დეე, ჩვენგანმა არკინ დასტოროს
 ვაგლახ სიკოცხლეს, ფუქს, დაკარგულსა!
 არვის გაუბუღს ეამს სიბერისას
 საკრულ-საგმობათ ახალგაზრდობა!
 არ სთქვას ქალარამ თვალცრემლიანმა:
 „რათ, რათ დავმარბე აზრი და გრძობა?!“

გ. მაღაჭიაშვილი.

კ ა რ ე ქ თ ო რ ი

(რუსულიდან).

ღამის 12 საათია.

პეტრე გძელ ცხვირამის ტიპო-ლიტოგრაფის
 ერთ პატარა ოთახში სხედან ვახუთ „შოკრისი“
 მეტრანაჟი რიბაჩეკო და კორექტორი—ამხანა-
 გი ნიკოლოზი.

ოთახი ნახვი ქაღალდებით არის მოფენილი,
 ყველაფერს სტამბის საღებავის სუნე უღის.

ელიან სააგენტოს უკანასკნელ დებუშებს.

დაბალ-დაბალი, ჩასქელებული რიბაჩეკო მა-
 გისთან ზის, რომელზედაც გაზეთის წმინდა ფურ-
 ცელია გადაფარებული, და „ტარაკანს“ აღწვენს
 თვალს. ეტყობა ტარაკანს მაგოდანზე გადარბენა სურს,
 მაგრამ ქაღალდის სითეთრე აშინებს და ღამის
 ჩიღლიში იძალდება.

ამხანაგი ნიკოლოზი—შვიე, გამხდარი და
 სახრესავით ვაგრძელბული ახალგაზდა კაცი, ღა-
 ლათ არის სკამზე გაქიბული და ფეხები შუა იატა-
 კამდე აქვს წამოშვებული. მას უშოთა გაცეთებული

ნ ა ღ ს ო ნ ი თ.

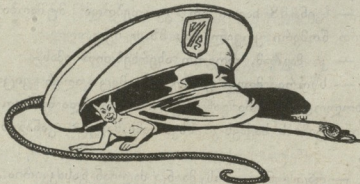
ჩვენმა თაობამ სირყმე არ იცის,
 ზღაპრათ გადგვეცო ახალგაზრდობა,
 სიყმაწვილიდან ფიქრებში კუნება
 აღმტაცებელი პირველი გრძნობა.
 ვის ჯვარები ჩვენგანს უსალგროთო,
 რომ დავიწყოდა თვით ქვეყნის ბედი,

დადგენილება გამოიტანეს: „პირველი, ვიდებთ-რა მხედველობაში, რომ რექტორსა და პროფესორთა საბჭოს სტუდენტების რევოლუციონური გზიდან ადუნა სურთ, მეორე, რომ ამით პროლეტარიატის ბანაკში დებორგანიზაცია შეაქვთ, მესამე, რომ ამით საზოგადოებისა და პროლეტარიატისთვის ნორმა-ლური ცხოვრების ილიუზიას ქმნიან, მეოთხე .. ერთი სიტყვით, შეგნებული პროლეტარიატის თვალ-საზრისით ეს მოვლენა აბსოლუტურადაა არა ნორ-მალური და შეუწყნარებელი იყო.

— მართლაც, — დაუმატა რიბაქენკომ, — ეს უბე რხულია. თუ, მაგალითად, გაფიცვაა, ბარემ ყველა უნდა გაიფიცოს!

(დასასრული იქნება).

ფოსტა

ოჯრამიძე ი. წ. და სხვათა. დებუმა რომ-ლის შესახებაც თქვენ თავის შეწყობება გინებებით, სრულიად არ იტება თქვენ მიერ აღნიშნულ საგანს. მისი ავტორი ეშმაკია და ამყენებულია ის სულ სხვა შემთხვევაზე. საჭიროა და შესაძლებელი რომ ყოფი-ლიყო მისი უფრო აშკარათ გამოთქმა, გარწმუნებთ ამას ეშმაკი უთუოდ მოახერხებდა. მოვა დრო და მაგასაც მოესწრობით, ხოლო დღეს იკოდეთ, რომ თქვენ მიერ დასახლებულ საქმეს არ შეიტება.

პუტინისი, გარეშეხ. ახარებულია თქვენი საქ-მე. რამდენჯერ მოგწერეთ, რომ მიუხედავთ თქვენ-ნი „გენიოსობისა“ მაინც ვერ დაგინებუდეთ ლექ-სებს თქო. გუშინ „ნიშნულიდან“ ისე დაუზოგა-ვით ილანძღობოდი და დღეს რამ ვადავასხვადფ-რათ? ჩამეციებინათ: „დაფასეთ ჩემი „მესტერიუ-ლი“ ღირსება-ნაყლულუკვანება და იმედი დაბეჭ-დავით“ მივიჩნის რომ ასეთ უბრალოზე გვაწუბებთ, როცა ეს თქვენთვისაც დიდილი საქმეა: წაუშალეთ სათაურს წინიდან რათხი აზნანი და დანახავთ რა-გორია თქვენი ნაწარმოები.

სამხრამლია. დესპოტს. რედაქცია ვერ ბეჭ-დავს თქვენ წერილს, რადგან საკუთარი (თუმცა ზარმაცო) კორესპონდენტი ყავს ადგილობრივ და

რომ ექიმებს ასეთი საქმე ჩაედინათ, უთუოდ გვაც-ნობებდა.

მშინილა. ობოლს. „თავი ქვას ვარტყი, ცელეს ვახალე. მარა არაკაცს არ შევებარალე!“-ო

იწერებთ თქვენ. გარწმუნებთ, რომ ჩვენ ძლიერ გვებარლებით! გავგეგოვია: გასტებს ქვასაცა მავარ-სა გლდმელი ტყვისა ლბილისა“, მავრამ თავით ქვების დამტვრევა ჩვენთვის პირველი გაგონებაა და ეს ზოგიერთ პოეტსაც გაუპირდება.

მომი. კოლფს. „ბ-ნო რედაქტორო“, გველაპარაკებთ, „რადღს ვიწავლო, რამდენა ქა-ლალდი დახეი, ვიდრე ამ ლექსს დაწერდი და გა-მოგვგზავნიდი“-ო.

სწანს ჩვენ ბედნიერები ვყოფილვართ, რომ მარ-ტო ამ ერთის დახევა გვწვეს! ესეც შელვათია!
—არა.

„მითრას-სალაშქროს“ რედაქციიდან.

ვისაც წლიური ფული სრულათ არა აქვს შე-მოტანილი შემდეგი ნომერი არ გავგზავნება, ხოლო ვისაც მთელი წლის ფული გადახდილი აქვს, რე-დაქცია ბოდიშს იხდის იმათ წინაშე, რათა ეურნა-ლის გამოცემა სხვა და-სხვა მიზეზთა გამო წსიერთა ვერ მიღის. შემდეგში ეცდება თავ-თავის დროულ მიაწოდოს ნომრები და დაპირებული პრემიაც გა-უგზავნოს ადრე ხანში.

რედაქციის ადრესი: Тифлиси, Типография «Шрома» Василию Болквадзе.

იყიდება „შრომის“ სტამბაში

და აგრეთვე მოგზავნიან იც გაქვს ჩემბთ მსურველთ შემდეგი კამოგეშნა:

- 1) ეშმაკის მათრახი 1907 წ. 13 ნომერი ერთათ შეყვრილი. . . 1 მან.
- 2) " " " 1908 წ. 35 № . . . 2 ,,
- 3) „ალმანახები“ 1909 წ. 10 № . . . — 51 კ.
- 4) „მათრას-სალამა“ 4 დალმანახები 1909 წლი-სა . . . . . 33 ნომერი 2 მან.
- 5) ფუსტი. გიორტისი, თარგმანი 3. მირიან-შვილისა . . . . . 1 მ. 25 კ.
- 6) კოპარტეცია. კანდელაკისა . . . . . 35 კ.
- 7) ქრისტანე. დრამა 4 მოქ ნინოშვილისა, დამოკეთებული ირეთლისა . . . . . 20 კ.

მსურველს შეუძლია ფულს მაგივრათ ღირ-ბული ფოსტის ნაწილები გამოგზავნოს.

ადრესი: Тифлиси Типография Шрома Василию Болквадзе.

მანუელ - ივანოვი მე მზე მინისტროსა.

თეო. ბრეუ.
მეზობელი პოლიცე. ხესტელოვისა.

მეჯექორის. ასეო ფანანია მინისტრო.

კახიკია.
შელო. გელო დო.

კახიკია.
შინისკი იოსებოვისა

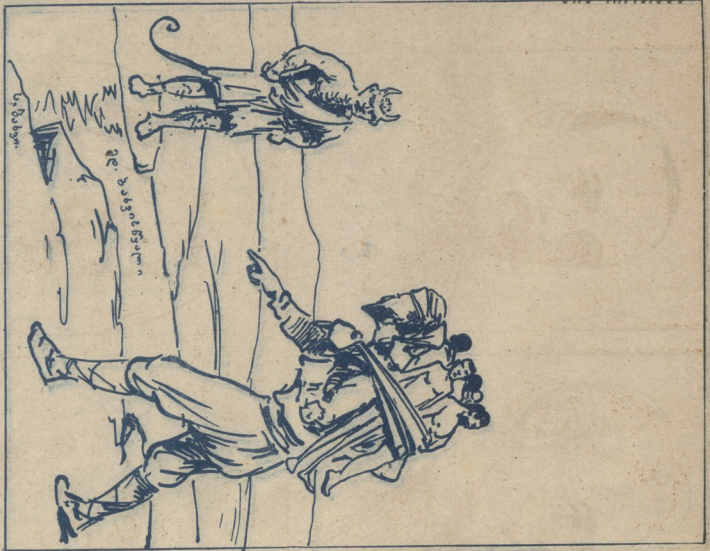
განა დო.
შაქო მონ. იოსებოვი

დო. ბრეუკია.
სოფოს მოწველი გელოვისა. ქანკია.

ახლო მინისტრო შოქოვისა

ს ა მ უ ლ ა რ

მშვიდი, ეს რა ხალხია, ექვთიძე,
გლეხი, ჩვენი სოფლის „უჩინებელია“
ბატონო, წყალში უწიდა გაღვავებო.

წახვალ ინანებ, არ წახვალ ინანებ!

იმუდრი, ცუდი დღე დაიბრუნა ამ პო-
ლიტიკოსებში! აღარც აქ შეყვებენ, აღარც
სხვები მიღებენ.

ყელსახვევი აქვს კისრზე.

ამხანაგ ნიკოლოზს წინ უძევს ქალაქის წინდა ფურცელი, რომელიც ლექსებითაა აპრელე-ბული. ჩამოდენიმე აღაგას ქალბებიცაა დახატული. სურათები მოწმობენ, რომ მხატვარს განსაკუთრებული ყურადღება მიუძღვებოდა ძუძუ-მკერდის გამოყვანისათვის.

ამ ქვით კორექტორს ლექსების წერაცა და ხატვაც მოწყენია, გულზე ხელში დაუკრეფია და გასტერებით სივრცეში იუყრება.

— აა, შე კულიანო, — წამოიძახა რიბანქომ და თველი ტრაკანს მიაშტერა. მთელი საათია ჩრდილში იმალება. შეაშინე რითმე, ახლაც სდგისზე წამოვავებ და დაიკერ.

— ამას მეც მოვავებებ, — ამბობს ნიკოლოზი. იღებს მაგიდაზე მდებარე კალმის ტარს და მაგრათ მოუქნევს ტრაკანს. კალამი მაგიდაში ესობა. შეშინებული ტრაკანი მაგიდის ნაპირამდე მიიზრუნს და იმალება.

— ძალიან სისულელე მოგივიდა, — ამბობს რიბანქო, კალამი ტყუილია გააფუქე, ხეალ ბლა ისევ გინების დიწყებს. თქვენმა კორექტორამთან ვაღამიტანა, დღეში ერთი ფული კალამი არა გყოფნითო! და რადგან სტამბაში ყველაზე ატარე მოვლივარ, გინებაც მე მხედება ხოლმე წილათ.

— შენც მოცილილი ყოფილხარ, თუ იმის ბოღვის აქცევ ყურადღებს. რაც უნდა, იმას სთქვას.

— ეგ, თუ გნებავს, ავკრე იყო, მაგრამ სტამბაში რომ ერთი კალამიც აღარ მოიძებნება..

— კარნაღმითაც ვავსწორებ. განცხადება ხომ არ მოუტანიათ?

— ჯერ არა.

— ძალიან სამწუხაროა. მე-კი მეგონა, განცხადებასაც მოიტანდნ და ფულსაც ზედ მოაყოლებო. იმას მაინც დაიკურდნ ჯამაგირის ან-გარისში. თორემ კანტორის გამგე თუ შევიყრდი, შიმშილით მომკლავს..

— კიდევ აღარ იძლევიან ჯამაგირებს! — შეეკითხა მეტრანაჟი.

— განა იძლეოდნ როდისმე?

— ეს-კი ძალიან ცუდია..

— ცუდი კი არა და პორტუგალიის მეფის მღვდლმარცხანაზედაც უარესია, მაგრამ რას იზამე ყოველ დღე ხომ ვერ გაიფიცებ? ბურჟუაზიული გაზეთია, განა იგი როდისმე იხიერებს! — დასძინს ნიკოლოზი.

ოთახში რომოდენიმე წუთს მყუდროება ჩამოვარდება. მოისმის მხოლოდ ვირთხების ჰკვილი, რომდენიც იოტაც ქვეშ ჩხუბობენ, და წვიმის წვეთების რაკარუკი.

— აა, ბეჩავო, სად არის 905 წელი! — მკირე ხნის სისრუმის შედგე დაიწყო ნიკოლოზმა, — მაშინ

ჩვენ ვაზეთ „რევილიუციის ზარს“ ცხცემლით. მეტრადექტორი ვიყავი, მუშათა განყოფილებას ვადგენდი, ყველაფერს ჩვენ ვაყენებდით: წეროლებსაც ვადგენდით, კორექტურასაც ვასწორებდით და კიდევაც ვაწყობდით. ასე მიგვყავდა ვაზოი. 38 ათას ცალს მივცვადით!

— ბოცა თვამეტ ათას ცალს? — გაიკვირა რიბანქომ.

— ნამდვილათ აღარ მახსოვს, მეგონი, მეტრებიტელობდა..

— მეტე რაზე ბეჭდვდით ამდენს?

— რაზე და უბრალო მანქანაზე..

— საათში რომ ათასი ცალი დაგებულათ, მთელი ნომრის დაბეჭდვას 38 საათი მოუწოდებდით. თქვენი ვაზეთი ხომ ყოველ დღიური იყო და როდის-ღა მოასწრებდით? — შეეკითხა მეტრანაჟი.

— ჩვენ 38 საათი არ ვვიხდებოდა მუშაობა! დღიური ნომერი ყოველთვის მზათ იყო.

— კი მაგრამ, როგორ ახერხებდით ამას?

— სწორე მოვახსენათ, ეს მეც აღარ ვიცი მე მხოლოდ მუშათა განყოფილება მქონდა მონდობილი, სტამბის საქმე-კი სხვა ამხანაგები ვანაგებდენ.

— რაც უნდა იყოს, მაინც ძალიან ვასაკვირია.. შენიშნა რიბანქომ.

— სრულებით არავფერია ვასაკვირი, — მაშინ ხომ აღების რეგების ვასაქვლებდათ არ გმუშაობდით, ხალხისათვის ვსწრებდით..

სარედექტორო კოლეგია გვექონდა შედგენილი და ყველაფერს ის განაგებდა. ერთ დღეს სარედექტორო კოლეგიის სხდომა იყო დანიშნული. ვაცხატებულ კამათში სიყვიით ვართული. უტებ კარები გაიღო, ერთი ამხანაგი შემოვიარდა და დაიყვირა: „ყახახეზიო!“ ერთი თვალის დასახამამებზე ყველანი ფანჯრადან ბაღში ვადეცვივდით და იქიდან-კი მეორე ქუჩაზე ვავდით.

გამორიკვა, რომ ყახახებს ვახათ ვაგონათო. ჩვენ-კი შიშით ვაგონოცით. მთელი ნომრის მასალა დაუბოთ, რომ ვახარეკის დარს ხელში არ ჩავაჩრქნოდა.

— მეტე რა უთხარით იმ ამხანაგს, რომელმაც მოგატყუათ? — კითხა რიბანქომ.

— დავადგინეთ ვაკიცხვა გამოცეცხვადებინა წინ დაუზედვებ მოქმედებისათვის.. მაინც ძალიან კარგი იყო, — ვანავტობო ნიკოლოზმა და თან გამოცოცხვებდა დეტყო. მთელი ქალაქის მართვა-გამგეობა ჩვენ ხელთ იყო. უჩვენათ ვფესაც ვერაბინ ვადაღამადა. მახსოვს, უნივერსიტეტში არყოფილია დაიწყო. სტუდენტების ერთი ნახევარი ვავიცვის მომხრე იყო, მეორე კი წინააღმდეგი. — რექტორი და პირფესორები, — ყველა კადეტები, — ვავიცვის წინააღმდეგი იყენ და სტუდენტობაზედაც ამ მხრით ახდენდენ ვაულებას. მშენი კრამიტის ქარხნის მუშებმა მიტინგი ვამართეს და შედგენი შინაარსის